

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยตามรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ผู้เขียน

นางสงวนใจ สีหะกุลัง

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยวิธีการสำรวจและอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งการสอบถามออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นผู้ต้องหา และจำเลย ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มที่สองเป็นประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาในส่วนของผู้ต้องหาและจำเลย พบว่ามีการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเองที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในระดับต่ำ ทั้งนี้จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเพศ และประสบการณ์การตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยมาก่อนนั้น ไม่มีผลต่อการรับรู้เรื่องสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย

สำหรับผลการศึกษาในกลุ่มประชาชนทั่วไป พบว่ามีการรับรู้และเข้าใจในสิทธิผู้ต้องหาและจำเลยตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในระดับปานกลาง โดยที่ระดับการศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการรับรู้สิทธิผู้ต้องหาและจำเลยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยเรื่องเพศ อายุ อาชีพ และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการรับรู้สิทธิผู้ต้องหาและจำเลยในส่วนของประชาชนทั่วไปแตกต่างกัน

ในส่วนของสิทธิฯ พบว่าสิทธิที่ทั้งกลุ่มผู้ต้องหาและจำเลย กับกลุ่มของประชาชนทั่วไป ทราบมากที่สุด คือ สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเยียนตามสมควร และสิทธิที่มีการรับรู้่น้อยที่สุด คือ สิทธิที่จะได้รับสอบสวน หรือพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม และสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาครบองค์คณะ

ในภาพรวมของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรค และขัดขวางการรับรู้ถึงสิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ทั้งในกลุ่มผู้ต้องหาและจำเลย และกลุ่มประชาชนทั่วไปก็คือ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะมีสถานะเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนกลับมิได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง อีกทั้งในบางกรณียังมีกฎหมายลำดับรองยกเว้นหลักกฎหมายของรัฐธรรมนูญ เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการบังคับใช้รัฐธรรมนูญอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะว่า ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายสมควรที่จะส่งเสริมให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่ได้มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนทั่วไป และจัดให้มีการแก้ไขกฎหมายลำดับรองในส่วนที่ขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญโดยเร็ว รวมถึงการปฏิบัติงานในระดับนโยบายควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและความรู้ เพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title The Rights of the Suspects and the Accused Under the
B.E. 2540 Thai Constitution

Author Mrs. Sanguanjai Srihakulang

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

The objective of this research was to study the rights of the suspects and the accused under the B.E.2540Thai constitution. This research was conducted quantitatively by investigating and using questionnaires as meaning tools to collect the data. The questionnaires were separated into 2 groups. The first group consisted of the suspects and accused in Chiang Mai province. The second group consisted of the ordinary people who were above 18 years old in Chiang Mai province.

The result of the study, according to the group of suspects and the accused, was that, the awareness and understanding of their rights under the B.E.2540 Thai constitution were low. The hypothesis analyzing showed that the different factors concerning age, level of education, occupation, income and domicile had statistical significant relations with the differences of the awareness and understanding of the rights of the suspects and accused under the B.E.2540 Thai constitution. However, the factors concerning gender and the experiences of the suspects and accused had no relations with the awareness of the rights of the suspects and accused.

According to the result of the study of the ordinary people, the research found that the awareness and understanding of the suspects and accused were in median level. The difference in the level of education and income had statistically significant

relations with the awareness of the suspects and accused. The other different factors concerning gender, age, occupation and domicile had no relation with the awareness of the rights of the suspects and accused.

With regards to the rights of the suspects and the accused under the B.E.2540 Thai constitution, the group of the suspects and accused as well as the group of the ordinary people were most familiar with the rights of the adequate visiting. The least familiar rights they perceived were the rights to be investigated or to be examined with rapidity, consistency and justice together with the rights to be examined by the full committee.

In the overall of this study, there were factors that created obstacles to the awareness of the rights of the suspects and accused, for the group of suspects and accused as well as the group of ordinary people. Although the constitution has been the supreme law of the nation, the articles concerning the recognition and protection of the rights and liberty of the people had not been well practiced. There were also some secondary laws that dishonored the constitution law. These problems impeded the effective enforcement of the constitution. Therefore, the author would like to suggest that everybody who may concern should encourage the training of the basic rights that constituted in the constitution to create the understanding of the ordinary people and revise some secondary laws at the earliest. The policy implementation should be based on the information and knowledge to protect and nourish the human rights in the Thai society. This will carry on to the ultimate intention of the people's constitution.